

El municipalisme català denuncia la responsabilitat de les potències mundials pel conflicte sostingut durant 42 anys a l'Afganistan i reclama una resposta contundent de la comunitat internacional a la crisi humanitària i de refugiats generada pel retorn al poder dels taliban i un compromís ferm amb la recerca de solucions que estabilitzin el país en un marc de respecte als Drets Humans, especialment de les dones.

La invasió i ocupació nord-americana de l'Afganistan l'any 2001 -compartida per una quarantena de països- posà en evidència la destrucció de les complexes relacions de poder i autoritat tradicionals del país centre-asiàtic, amb la instauració d'un govern prooccidental que controlava només algunes zones urbanes i que ha estat incapaç de garantir el respecte als Drets Humans -es calcula que un terç de les víctimes d'aquests darrers 20 anys del conflicte han estat provocades per les tropes internacionals i l'exèrcit afganès-. Sense una estratègia definida de pacificació i reconstrucció del país i basada en la militarització, la meitat dels més de dos bilions de dòlars invertits a l'Afganistan entre 2001 i 2021 -equivalents a gairebé el doble del PIB anual espanyol- s'ha destinat a la compra d'armament i la construcció d'infraestructures militars, enlloc de a l'enfortiment de la societat civil i la recomposició de les estructures de l'estat. I de l'altra meitat una part considerable s'ha perdut en circuits opacs de corrupció, mantenint en l'oblit una societat civil fustigada que fa ja 42 anys que viu en un context de conflicte armat continuat amb 18 milions de persones -la meitat de la població- en situació sostinguda d'emergència humanitària.

L'entorn geo-estratègic del conflicte afganès durant les dues últimes dècades ha estat marcat pels interessos polítics i econòmics de potències globals (Estats Units, Xina, Rússia, Unió Europea) i regionals (Iran, Pakistan, monarquies àrabs del Golf), que en el millor dels casos han mostrat incapacitat o manca de voluntat per resoldre el conflicte i en el pitjor l'han atiat per mantenir la seva influència o evitar que altres països n'incrementessin la seva.

I les conseqüències sempre les ha rebut la població afganesa, especialment les dones i els infants, que han constituït els sectors més vulnerables. Si bé durant els darrers 20 anys a les zones controlades pel govern s'havien produït alguns tímids avenços en els drets de les dones, als territoris controlats pels talibans -i ara de nou a tot el país- mai han deixat de patir la seva anul·lació individual a través de la imposició de matrimonis forçats a partir dels 12 anys, la prohibició de sortir soles de casa o de parlar amb homes que no siguin familiars directes entre altres limitacions. Pel que fa als drets de la infància, la segregació radical per sexes i la imposició d'un model educatiu basat exclusivament en les *mederesh* (escoles coràniques), està orientat a nodrir les pròpies bases del moviment taliban a través de l'adoctrinament religiós des de les edats més primerenques. El retorn al poder dels taliban no és una nova crisi humanitària, sinó l'agreujament d'una que dura ja més de quatre dècades, i que representa un retrocés a l'època obscurantista viscuda entre 1996 i 2001 i incrementa la pressió sobre una població que es troba ja en una situació límit.

I tot i aquesta situació, la Unió Europea ha seguit considerant l'Afganistan com un país "segur" on es podia retornar la població que hi fugia per demanar asil i que juntament amb la població siriana constitueix el grup més nombrós de població refugiada que intenta accedir a Europa per garantir la seva integritat. Una Europa on, no ho oblidem, els discursos d'odi aprofiten aquestes crisis per guanyar terreny.

Cal actuar urgentment per limitar els danys causats pel règim dels taliban i per defensar els Drets Humans de la població civil.

Per tots aquests motius els ajuntaments, institucions supramunicipals i associacions municipalistes de Catalunya denunciem l'oblit i l'abandonament al què s'ha condemnat durant dècades a la població afganesa i reclamem que:

- La comunitat internacional doni una resposta clara i contundent a curt termini a l'agreujament de la crisi humanitària sostinguda que viu l'Afganistan, garantint vies segures a les persones que cerquen refugi, i exerceixi la pressió necessària per tal que es garanteixin els Drets Humans, especialment per a les dones i infants, en territori afganès, als camps de refugiats i al llarg de les rutes de fugida.
- La comunitat internacional es comprometi de forma decidida a la recerca de solucions polítiques a mig i llarg termini que garanteixin la pacificació i estabilitat de l'Afganistan segons el model social que la seva població decideixi lliurament, sense ingerències que responguin a interessos de tercers països i en un marc que preservi la integritat física i moral de tota la població afganesa.
- La Unió Europea i els països membres excloguin l'Afganistan del llistat de països segurs, s'aturin les deportacions i facilitin l'entrada per vies segures de les persones refugiades originàries d'aquest país.
- L'estat espanyol incrementi els fons d'assistència humanitària per contribuir a la cobertura de les necessitats urgents dels 18 milions de persones que la requereixen a l'Afganistan per a la seva supervivència.
- Les comunitats autònomes i els governs locals de Catalunya i d'arreu de l'estat es comprometin a oferir places d'acollida per mitigar el patiment de les persones refugiades, reforçant la línia de treball de Món Local Refugi.
- Els governs locals contemplin estratègies d'Educació per la Justícia Global, Educació Crítica i Cultura de Pau per sensibilitzar sobre els orígens del conflicte a l'Afganistan i avançar-se a les reaccions que des dels discursos d'odi es puguin produir davant el previsible nou allau de persones refugiades.